

Gezinsbond vzw - Overijse

MEMORANDUM GEZINSBELEID GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2006

1. INLEIDING

Iedereen heeft recht op welzijn. Een doelgericht gemeentelijk gezins- en welzijnsbeleid zorgt ervoor dat elke inwoner met bepaalde noden geholpen wordt. Gehandicapten, zorgbehoevenden, bejaarden, kansarmen, gezinnen met kinderen, migranten,... elke groep verdient de nodige aandacht. Een goed gestructureerd gemeentebeleid in samenwerking met een gemotiveerd en van voldoende middelen voorzien O.C.M.W. heeft hierbij een zware verantwoordelijkheid. De creativiteit en verantwoordelijkheidszin van elke hierbij betrokken beleidspersoon of dienstverantwoordelijke zijn onmisbaar om iedereen de hulp en de kansen te bieden waar hij of zij recht op heeft. Ook een goede communicatie tussen gemeente en gezinnen is onontbeerlijk voor het welslagen van het gezins- en welzijnsbeleid.

Een gezinsvriendelijk gemeentebeleid steunt op tien pijlers:

- 1 Verder zetten van de inspanningen om alle **schoolomgevingen en woonbuurten verkeersveilig** te maken
- 2 Preventie van huishoudelijk afval met als accent een **gezinsgerichte aanpassing** van de **huisvuilbelasting**.
- 3 Maatregelen specifiek gericht op de **huisvesting van jonge gezinnen en gezinnen met lage inkomens** (sociaal grondbeleid, gezinsvriendelijke huisvestingspremies, enz.).
- 4 Extra inspanningen in de gehuchten (minder centralisatie) om de (recreatieve) **sport-, ontmoetings- en ontspanningsmogelijkheden van kinderen en jongeren** te verhogen (o.a. aanbod eigentijdse recreatieve sportmogelijkheden, fuifkansen, infrastructuur, opvang).
- 5 Aandacht in het lokale beleid voor **kinderrechten**, en de **inspraak van kinderen** verder uitbouwen.
- 6 De vrijwaring van de (Speel)**ruimte voor kinderen** (o.a. speelstraten, speelpleinen en lokalen).
- 7 **Ondersteuning van thuiszorgsituaties** met het accent op de **mantelzorgpremie** en aandacht voor de woonsituatie van ouderen. De diverse bestaande mogelijkheden beter structureren, kenbaar maken en ondersteunen.
- 8 Instellen of uitbreiden van tussenkomst van de gemeente via de **sociale voordelen aan scholen**.
- 9 Faseplan voor het aanbod van gratis openbaar vervoer binnen de gemeente
- 10 Een uitdrukkelijk engagement van het gemeentebestuur ronds gezinspolitiek dat concreet wordt gemaakt in een **beleidsplan gezinspolitiek** voor de komende jaren en **inspraak** van de bevolking over alle maatregelen van **ruimtelijke ordening** en voornamelijk over de **dorpskernvernieuwing**

De Gezinsbond, een organisatie met bijna 1.000 aangesloten leden -gezinnen in Overijse, vertegenwoordigt rechtstreeks zo'n 4 à 5.000 inwoners van de gemeente (en onrechtstreeks alle gezinnen met kinderen) en hecht daarom buitengewoon veel belang aan een degelijk gezins- en welzijnsbeleid. Vandaar dit memorandum dat, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen 2006 aan alle politieke partijen wordt overgemaakt. Het geeft de zorg van de gezinsorganisatie over een aantal terreinen van onze samenleving weer en bevat een eisen- en voorstellenpakket naar het toekomstige gemeentebestuur toe.

Alle politieke partijen zullen om hun standpunt m.b.t. de inhoud van dit memorandum gevraagd worden; de Bond zal hun reacties noteren en aan zijn leden meedelen, zodat deze er hun stemgedrag kunnen op afstemmen, en de komende zes jaar nauwlettend toezien hoe en in welke mate zij hun verkiezingsbeloften op het vlak van gezins- en welzijnsbeleid nakomen.

2. RELATIE GEZIN EN GEMEENTE

2.1 Gemeentelijke informatie

- Een duidelijk en begrijpelijk taalgebruik met openheid over de stand van zaken in alle dossiers.
- Een duidelijke scheiding tussen officiële gemeentelijke informatie en andere inzendingen uitgaande van personen of partijen. Hetzelfde geldt voor persoonlijke of partijgebonden commentaar bij persartikels.
- Permanente bijsturing van de bestaande gemeentelijke informatiekkanalen. Een goed doordachte gemeentegids dient ervoor te zorgen dat de inwoner op alle vragen ook administratief een duidelijk antwoord of doorverwijzing krijgt.
- Uitbouw van de digitale kanalen (internet) op gebied van informatiegids (digitale infogids) met daarnaast de mogelijkheid om administratieve verplichtingen af te handelen. Plaatsing van digitale infozuil per gehucht (wijkontmoetingcentra) om IEDEREEN toegang te verlenen

2.2 Raden

Een open dialoog met wederzijds respect met de diverse gemeentelijke advies- en dorpsraden en de uitbouw van dorpsraden in alle gehuchten.

2.3 Jeugd en gemeente

De jeugd dient meer betrokken te worden bij het beleid. Naast de plichten bestaan er ook de rechten van het kind.

2.4 Onafhankelijke ombudsdienst

Oprichting van een ombudsdienst waar men terecht kan met alle mogelijke vragen en suggesties op gemeentelijk vlak. De ombudsdienst speelt deze in dossiervorm door naar de betrokken diensten, bemiddelt indien nodig en zorgt voor een afdoend antwoord. De ombudsdienst begeleidt - onafhankelijk - personen of groepen bij te volgen administratieve procedures.

2.5 Gemeente en verdoken armoede

De statistieken en de de uitstraling van de gemeente Overijse zorgen ervoor dat we bij 'rijkere' bewoners van Vlaanderen behoren. Daarom dient een bestuur zich bewust te zijn dat armoede hierdoor 'verdoken' wordt. De erkenning van het probleem kan de opsporing en opvolging enkel ten goede komen. Het behoort zeker tot de kerntaken van een goed bestuur om ter zake een actief beleid te voeren en begeleiding te plannen.

3. KINDEROPVANG

Ouders die beiden beroepsarbeid verrichten hebben veelal behoefte aan degelijke opvangmogelijkheden voor hun kinderen. De in een knoop geraakte mobiliteit naar de werkplaats is een extra belasting voor de gezinnen. In al zijn noodzaken en verscheidenheid beperken we ons tot de grootste groepen. Er blijven dan nog altijd een aantal situaties die dienen ingepast te worden in de betrachte voorzieningen. De sociale voorzieningen ter zake dienen financieel haalbaar te zijn voor alle lagen van de bevolking.

3.1 Kinderdagverblijf en onthaalgezinnen.

Beiden hebben een uiterst belangrijke sociale functie te vervullen. Beiden staan dan ook onder een zware sociale druk om te voldoen aan de vraag naar ruimere opvangtijden. Anderzijds wordt het steeds moeilijker voldoende kandidaten te vinden voor een beroep met alsmaar meer plichten en weinig rechten. Indien de gemeente doordrongen is van de sociale noodzaak dient ze een ondersteunend beleid te voeren op het vlak van mensen en middelen.

3.2 Buitenschoolse opvang

De initiatieven voor kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang dienen in elk gehucht verder uitgebouwd te worden.

3.3 Vakantie

De speelpleinwerking verder uitbouwen naar de volledige vakantie periode. De ingebruikname van Solheide kan het probleem met de praktische organisatie in augustus verhelpen.

3.4 Zieke kinderen

Dit is en blijft een moeilijk te beantwoorden behoefte. Na een grondig overleg moet het mogelijk zijn om aan deze sociale voorziening te voldoen. De gemeente zou in samenwerking met alle mogelijke opvangcentra mensen ter beschikking kunnen stellen voor het verzekeren van thuisopvang van zieke kinderen (ook van gehandicapte kinderen). Deze thuisopvang moet gelden zowel voor kinderen die ingeschreven zijn in een opvangcentrum als voor niet ingeschreven kinderen.

4. BEJAARDEN EN GEHANDICAPTEN

4.1 Noodoproepsysteem

Alleenwonende bejaarden en gehandicapten voelen zich een stuk veiliger indien ze in crisissituaties steeds iemand kunnen bereiken. De gemeente kan financieel tegemoet komen bij de verspreiding van de benodigde apparatuur of ze eventueel zelf ter beschikking stellen.

4.2 Dagopvang demente en zieke bejaarden

Om gezin of familie tijdelijk te ontlasten (vb. op reis, opname in kliniek) dient men dringend een gestructureerde tijdelijke opvangdienst uit te bouwen. Dit kan eventueel gebeuren binnen het kader van bestaande rust- en verzorgingstehuizen.

4.3 Geïntegreerd wonen

Teneinde iedereen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen, dient een net van aangepaste woningen te worden uitgebouwd. Aangepaste verzorgingsmogelijkheden moeten hierbij voorzien worden.

4.4 Rusthuis

Het dossier van het nieuwe OCMW -rusthuis sleept veel te lang aan: de nieuwe legislatuur moet er voor zorgen dat het verouderde Mariëndal rusthuis eindelijk vervangen wordt door een kwaliteitsvol nieuw rusthuis.

5. HUISVESTING

In een gemeente waar de druk van de hoofdstad leidt tot speculatie op huizen en gronden, heeft het gemeentebestuur op het vlak van de huisvesting een dubbele taak:

- een huisvestingsbeleid en een beleid van ruimtelijke ordening die erop gericht zijn een harmonisatie tot stand te brengen tussen de woonbehoeften van de inwoners en de vrijwaring van de open ruimten
- een sociaal huisvestingsbeleid dat ook aan sociaal zwakkeren toelaat in de eigen gemeente een geschikte woning te vinden

Op het vlak van de ruimtelijke ordening is de toestand zorgwekkend. Door de verkavelingswoede van de jaren '60 en '70 blijft er relatief weinig open ruimte in Overijse over; het gemeentebestuur moet dan ook een strenge ruimtelijke ordening toepassen om te vermijden dat binnen dit en enkele jaren onze gemeente helemaal volgebouwd is.

Om tegemoet te komen aan de behoeften van de inwoners, dient het beleid erop gericht te zijn de bebouwbare percelen binnen de dorpskernen en de bestaande wijken/verkavelingen prioritair voor woningbouw voor te behouden en het optrekken van woningen en andere gebouwen buiten deze zones te ontmoedigen. Nieuwe luxe verkavelingen in open ruimte, hoe klein ook, zijn uit den boze.

Een gemeente als Overijse dient i.p.v. grootschalige winkel- en woonprojecten uit te bouwen waarin alleen kapitaalkrachtige personen terechtkunnen, een volwaardig sociaal huisvestingsbeleid te voeren om vooral jonge gezinnen met kinderen of een bescheiden inkomen de mogelijkheid te bieden een degelijke en betaalbare woning in eigen gemeente te verwerven:

- verwerven van gronden teneinde ze tegen lage prijs beschikbaar te stellen voor privé-woningbouw
- financiële en materiële initiatieven voor gezinnen met een bestaansminimum, éénoudergezinnen, jonge gezinnen (o.a. doorstroomwoningen), grote gezinnen, bejaarden (o.a. serviceflats), gehandicapten en migranten
- goedkope huur- en koop woningen voor deze gezinnen
- OCMW-steun in de vorm van huurwaarborgen, huurtoelagen, verwarmingstoelagen, huurbemiddeling en juridisch advies
- huisvestingspremies voor de renovatie en de verbouwing van bestaande woningen
- aanpassings- en verbeteringspremies voor bejaarden- en gehandicaptenwoningen
- belasting op leegstaande woningen en krotwoningen

6. VERKEERSVEILIGHEID EN -LEEFBAARHEID

De verkeersdruk neemt steeds meer toe, zowel binnen Overijse zelf als door het sluitverkeer dat van buiten Overijse komt. Niettegenstaande de inspanningen die reeds geleverd werden op het vlak van verkeersveiligheid blijft hier nog veel werk aan de winkel.

Daarom moeten volgende punten zeker aandacht krijgen:

6.1 Verkeersdruk beperken door

- het verkeer dat via de invalswegen verder wil naar Brussel, Leuven of Waver niet meer door de diverse dorpskernen te leiden maar er rond;
- gratis openbaar vervoer binnen de gemeente
- verdere optimalisering van het openbaar vervoer zowel binnen Overijse, als tussen de gehuchten onderling als naar buiten toe (Brussel, Leuven, Waver, de omliggende gemeenten) bereikbaarheid van openbare infrastructuur verbeteren (bv: sportterreinen Hagaard, centrale begraafplaats,)
- een verder uitbouwen van een netoverschrijdende samenwerking van (gratis) schoolbussen, meer aangepast aan de behoeften van alle schoolgaande kinderen; dit plan zou jaarlijks moeten aangepast worden;

6.2 Nu de snelheidszoning duidelijk is de rijsnelheid beperken door:

- sensibiliseren van de autobestuurders om minder snel te rijden, zowel op de grote assen als in de bebouwde kommen en woonwijken;
- aanbrengen van technische hulpmiddelen zoals verkeersdrempels, versmallingen van de rijbaan, enz...
- het houden van frequente politiecontroles, ook in de woonwijken.

6.3 Voet- en fietspaden

- verder uitbouwen van een net van veilige voet- en fietspaden;
- onderhoud van de bestaande voet- en fietspaden;
- controle van foutparkeerders en van voertuigen op voet- en fietspaden die daar niet horen en de veiligheid in het gedrang brengen;
- voorzien van veilige en goed zichtbare oversteekplaatsen op de secundaire doorgangswegen (assen Brussel - Waver en Terhulpen – Huldenberg)

6.4 Verkeer in de dorpskernen

- doorgaand verkeer weren of toch zeker ontmoedigen;
- op termijn: groeien naar verkeersarme kernen door het verder inplanten van grote trekpleisters in de centra tegen te gaan;
- parkeermogelijkheden voorzien aan de rand van de dorpskernen;
- parking in de kernen reserveren voor personenwagens; vrachtwagens moeten kunnen parkeren buiten de kernen;
- verder uitwerken van de verkeersveiligheid aan de schoolpoorten; sterker aandringen bij de Vlaamse gemeenschap voor de scholen gelegen langs gewestwegen;
- het dossier “Doortocht Jezus-Eik” en “Dorpscentrum Maleizen” moet zonder verwijl tot een goed einde gebracht worden in het belang van de dorpsgemeenschappen. Het algemeen belang van alle bewoners en gebruikers dient de sociale leidraad te zijn. Het gemeentebestuur kan en mag zich niet verschuilen achter onbevoegdheid

7. RUIMTELIJKE ORDENING

Overijse is langzamerhand aan het verstedelijken. De ruimtelijke ordening in Overijse moet gebaseerd zijn op het Structuurplan dat door de gemeente in samenwerking met de bevolking werd uitgewerkt en door de gemeenschap is gefinancierd.

Het landelijk karakter van Overijse dient zoveel mogelijk gevrijwaard te worden. Nog meer grote bouwprojecten komen dit zeker niet ten goede. Nieuwe projecten zouden ten minste tegemoet moeten komen aan de behoeften van de plaatselijke bevolking (kleinschalig en met betaalbare woningen voor de gezinnen) en niet zozeer tot doel hebben het nieuwe centrum van de regio te worden.

Tenslotte moet een goede ruimtelijke ordening zorgen voor een verkeersveilige en leefbare situatie in Overijse.

8. SPORT EN CULTUUR

Het optimaliseren van de toegankelijkheid tot sportieve en culturele manifestaties en activiteiten voor alle inwoners moet een topprioriteit zijn:

- verschillende lokale sport- en recreatiepleinen in de diverse dorpskernen
- speelpleintjes voor de kleinsten in elk gehucht of woonkern
- busvervoer naar de sport- en cultuuractiviteiten optimaliseren
- permanent optimaliseren en onderhoud van de infrastructuur
- Lokale culturele- en sportwerking ondersteunen door het financieel haalbaar maken voor ALLE gezinnen.

9. MILIEU

Een leefmilieupolitiek dient te streven naar duurzame oplossingen. De levenskwaliteit van onze kinderen en kleinkinderen, die de gevolgen zullen dragen van onze keuzes, bepalen we vandaag. Verbetering van het milieu is in grote mate het voorkomen van, maar ook het effectief optreden tegen vervuiling. Veel reglementeringen worden opgelegd door hogere instanties maar de wetgeving biedt aan de gemeentebesturen de mogelijkheid een dynamisch milieubeleid te voeren.

De gemeente dient radicaal op te treden tegen eigenaars van verwaarloosde terreinen en vroegere serrebedrijven. De talrijke inbreuken hierop moeten dringend aangepakt worden om de leefomgeving van omwonenden te vrijwaren

9.1 Natuurbehoud en open ruimten

Een belangrijk punt voor een gezinsvriendelijk milieubeleid is het inrichten en het behoud van de groene ruimten in onze gemeente. Waar mogelijk dient een dynamisch beleid gevoerd te worden bij de verwerving van natuurgebied. De gezinnen dienen hier nauw bij betrokken te worden.

9.2 Openbaar groen

Voor particuliere eigenaars zijn er een aantal reglementen op groenvoorzieningen (bv. kappingen, beplantingen, verplicht snoeien, enz.). De gemeente dient op het vlak van deze reglementen een voorbeeld te zijn en de wet te doen naleven door iedereen, ook door hogere overheden (vb. kappingen langs gewestwegen).

9.3 Openbare reinheid

Naast de campagnes van de Vlaamse Gemeenschap speelt ook de gemeente een rol: voorkomen, opsporen en sanctioneren van sluikstorten.

De aanpak van het hondenpoep probleem dringt zich op. Naast de aanleg van hondenpoeptoiletten op diverse plaatsen en het sensibiliseren zal mogelijks ook een repressief optreden nodig zijn

9.4 Geluidshinder

Geluidshinder vormt een steeds groter wordend probleem op het vlak van milieuhinder. De gemeente heeft hier de mogelijkheid een actieve rol te spelen. Een strenger toepassen van het politiereglement kan deze vorm van milieuhinder zeker doen afnemen. We denken hierbij aan nachtlawaai, geluidsoverlast door overdreven snelheid (auto's en vooral zwaar vervoer) langs bebouwde wegen, lawaaiige motor- en bromfietsen, enz. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie op het vlak van het respecteren van het betreffende politiereglement.

9.5 Aanwenden van duurzame en milieuvriendelijke materialen en technieken

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie naar de privé-gebruiker toe en dient een stimulans te zijn op het gebied van gebruik en toepassing van milieuvriendelijke technieken en materialen. Dit kan zowel op het gebied van openbare werken, gebouwen, diverse aankopen en tijdens manifestaties.

10. DE RECHTEN VAN HET KIND

Een gemeentelijk beleid dient oog te hebben voor de rechten en noden van het kind. Daarom is het aangewezen kinderen als volwaardige gesprekspartners te beschouwen. Het spreekt vanzelf dat 'de volwassen mens', ook de beleidsverantwoordelijke, de nodige begeleidende stappen zet en blijft investeren in de behoeften van kinderen. Enkele wenken:

10.1 Elk kind heeft recht op degelijk onderwijs

Het gemeentelijk onderwijs dient de investeringen onverminderd verder te zetten in aangepaste, ruime en veilige gebouwen, kwaliteitsvolle medewerkers, ergonomisch meubilair, moderne onderwijstechnieken met computers, ... Kinderen met leerproblemen krijgen de nodige begeleiding.

Elk kind heeft recht op een veilige schoolomgeving.

10.2 Veilig en gezond naar school, speelplein, zwembad, sportveld, jeugdbeweging, jeugdclub, ...

Vrijwaring van de voet- en fietspaden: geen foutparkeerders, stoeprijders, enz.

Niet tolereren van onaangepast rijgedrag, de auto op sommige plaatsen ongewenst maken en controle daarop.

Aanbieden van busvervoer en/of gratis openbaar vervoer.

10.3 Spel en zelfontplooiing

Speelpleinen, groene ruimte, speelruimte, speelstraten.

De gemeente organiseert of ondersteunt kwaliteitsvolle initiatieven op breed cultureel en sportief vlak voor kinderen.

10.4 Recht op inspraak

Luisteren naar jeugdraad, jeugdverenigingen, schoolraden...

Verdere uitbreiding van inspraakmogelijkhedenvergaderingen voor kinderen en jongeren.

We zouden deze lijst nog veel langer kunnen maken. Elke beslissing die vandaag genomen wordt heeft invloed op de leefomgeving van onze kinderen. Vandaar dat bij elke beslissing rekening gehouden dient te worden met de mening van de jeugd. Daarnaast is investeren in de behoeften van kinderen nu, investeren in een gezondere leefwereld later.

